

Jaarverslag netneutraliteit 2022-2023

Sinds 30 april 2016 is de Open Internet Verordening¹ van kracht, ook wel aangeduid als de Netneutraliteitsverordening (hierna: Verordening). In Europa moeten internetaanbieders dezelfde soorten internetverkeer hetzelfde behandelen. Dat betekent bijvoorbeeld: geen verkeer blokkeren of beperken. Aanbieders mogen wel maatregelen nemen om het internetverkeer in goede banen te leiden, maar deze maatregelen mogen geen onderscheid maken naar inhoud of toepassingen.

De ACM is verantwoordelijk voor toezicht op netneutraliteit in Nederland² en publiceert ieder jaar een verslag³ waarin zij aangeeft hoe zij het afgelopen jaar toezicht heeft gehouden op grond van deze Verordening, en wat haar bevindingen zijn. Dit zevende jaarverslag over netneutraliteit gaat over de periode van 1 mei 2022 tot en met 30 april 2023. Ook blikt de ACM in dit jaarverslag vooruit op de speerpunten voor het komende jaar.

1 Terugblik

De ACM heeft zich het afgelopen jaar zowel nationaal als internationaal ingezet op het gebied van netneutraliteit. Hierna worden deze activiteiten van de ACM toegelicht.

1.1 Toezeggingen uitfasering zero-rating

BEREC heeft de Guidelines on the implementation of the Open Internet Regulation⁴ (hierna: de Guidelines) herzien naar aanleiding van een drietal gelijkstreckende uitspraken van het Europese Hof van Justitie (hierna: Hof) in 2021.⁵ Op 15 juni 2022 zijn de definitieve Guidelines gepubliceerd nadat deze eerder openbaar zijn geconsulteerd. Op basis van de herziene BEREC Guidelines zijn zero-rating diensten die niet applicatie-agnostisch zijn niet meer toegestaan. De ACM is in 2022 in gesprek gegaan met T-Mobile, die de zero-ratingdienst Datavrije Muziek aanbood, over het uifasieren van de dienst voor bestaande klanten.

T-Mobile is in september 2021 al opgehouden met het aanbieden van Datavrije Muziek aan nieuwe klanten, maar niet aan bestaande klanten met Datavrije Muziek in hun abonnement. De ACM heeft diverse gesprekken gevoerd om erop te wijzen dat T-Mobile de uitspraken van het Europese Hof moet naleven en om te bespreken wat T-Mobile kan doen voor klanten die geraakt zullen worden door het stopzetten van Datavrije Muziek.

Op 16 december 2022 is de ACM akkoord gegaan met de toezegging van T-Mobile om uiterlijk 31 maart 2023 volledig te stoppen met Datavrije Muziek, zodat T-Mobile voldoende tijd heeft om tijdig contact met bestaande klanten op te nemen met een passend aanbod en de dienst uit te faseren.⁶

¹ [Verordening \(EU\) 2015/2120 \(Open Internet Verordening\)](#).

² <https://www.acm.nl/nl/onderwerpen/telecommunicatie/de-telecommarkt/netneutraliteit-internetaanbieders>.

³ De eerdere jaarverslagen zijn te vinden op <https://www.acm.nl/nl/publicaties/jaarverslag-netneutraliteit-2021-2022>, <https://www.acm.nl/nl/publicaties/jaarverslag-netneutraliteit-2020-2021> en <https://www.acm.nl/nl/publicaties/jaarverslag-netneutraliteit-2019-2020>.

⁴ [BEREC BoR \(22\) 81](#).

⁵ HvJ-EU 2 september 2021: zaak C-854/19, zaak C-5/20 en zaak C-34/20.

⁶ [ACM akkoord met toezegging T-Mobile: zero-ratingdienst muziek stopt per 31 maart 2023 | ACM.nl](#)

T-Mobile heeft de ACM op de hoogte gehouden van de voortgang van de uitfasering en Datavrije Muziek is op 31 maart 2023 geheel uitgefaseerd.

1.2 “Fair share/fair contribution”

BEREC heeft zich sinds medio 2022 gemengd in het debat inzake eventuele betalingen door contentaanbieders aan aanbieders van internettoegangsdiensten voor de afgifte van internetverkeer. Volgens de ISP's zorgen voornamelijk streamingdiensten voor een dergelijk grote toename van verkeer, waardoor de kosten te ver oplopen. Deze kosten zouden liggen in de uitrol van snelle netwerken als gevolg van de toenemende behoefte van eindgebruikers aan snelle internettoegang. BEREC heeft zich in een voorlopige analyse kritisch uitgelaten over de onderliggende aannames zoals veronderstelde kostenstijgingen en nut en noodzaak van een dergelijk systeem van heffingen voor verkeersafgifte.⁷

Eind februari 2023 is de EC een verkennende consultatie gestart naar de toekomst van de connectiviteitssector. Het debat rondom eventuele betalingen door contentaanbieders aan aanbieders van internettoegangsdiensten voor de afgifte van internetverkeer maakte ook onderdeel uit van de consultatie.⁸ Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft het Nederlandse standpunt ingebracht in een consultatie en voorafgaand rapport en papers⁹. De ACM heeft in de OI werkgroep meegewerkt aan de BEREC-reactie op de consultatie. In deze reactie staat BEREC onder meer stil bij de mogelijke effecten van een heffing op basis van datavolume op netneutraliteit.¹⁰

In de loop van 2023 en 2024 zal BEREC een studie naar de IP interconnectiemarkt (de uitwisseling van data tussen o.a. contentpartijen en ISP's) uitvoeren. De ACM draagt bij aan de input van BEREC op dit dossier.

1.3 Evaluatie van de Open Internet Verordening

De Europese Commissie (EC) is op basis van artikel 9 van de Verordening verplicht om elke vier jaar, artikelen 3,4, 5 en 6 van de Verordening, te evalueren. Op 28 april jl. heeft de EC het rapport met de uitkomsten van de evaluatie gepubliceerd.¹¹ Bij deze evaluatie heeft de EC ook het Advies van BEREC voor de evaluatie van de toepassing van Verordening betrokken.¹² Aan dit advies heeft de ACM bijgedragen. Zowel de EC als BEREC komen tot de conclusie dat de Verordening toekomstbestendig is en dat er op dit moment geen aanleiding bestaat om Verordening aan te passen.

1.4 Vrije modemkeuze

De ACM heeft het afgelopen jaar diverse signalen ontvangen over vrije modemkeuze. Deze signalen zijn door de ACM onderzocht en hebben tot handhavend optreden door de ACM geleid.¹³

⁷ [BEREC BoR \(22\) 137.](#)

⁸ [The future of the electronic communications sector and its infrastructure | Shaping Europe's digital future \(europa.eu\)](#)

⁹ [Minister Adriaansens: géén Europese tolheffing voor internetgebruikers | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl](#)

¹⁰ [BEREC BoR \(23\) 131.](#)

¹¹ [COM\(2023\) 233 final.](#)

¹² [BEREC BoR \(22\) 163.](#)

¹³ [https://www.acm.nl/nl/publicaties/acm-dagelijkse-dwangsommen-als-ziggo-juli-regels-voor-vrije-modemkeuze-nog-overtreedt.](https://www.acm.nl/nl/publicaties/acm-dagelijkse-dwangsommen-als-ziggo-juli-regels-voor-vrije-modemkeuze-nog-overtreedt)

2 Speerpunten voor de periode juni 2023 – mei 2024

Het aankomend jaar zal de ACM zich weer zowel internationaal via BEREC als nationaal inzetten voor een open internet voor eindgebruikers.

2.1 IP interconnectie binnen BEREC

In het vervolg van 2023 is de ACM betrokken bij verschillende BEREC-trajecten die samenhangen met netneutraliteit.

Een van deze trajecten is het BEREC onderzoek naar de markt voor IP interconnectie in het licht van netneutraliteit, waarbij wordt gekeken naar de markt voor peering en transit en de marktverhoudingen tussen aanbieders van internettoegangsdiensten, content- en applicatieaanbieders en eindgebruikers. Dit onderzoek zal naar verwachting nuttige technische en economische gegevens opleveren ten aanzien van IP interconnectie.

2.2 Internettoegangsdiensten in het vliegtuig

De ACM neemt een toenemend aanbod van WiFi in het vliegtuig door meerdere vliegtuigmaatschappijen waar.¹⁴ De ACM houdt deze ontwikkeling samen met de Europese toezichthouders in de gaten, omdat WiFi in het vliegtuig doorgaans een internettoegangsdienst betreft. Daarmee valt deze dienst onder de reikwijdte van de Verordening. Aanbieders van deze diensten dienen zich dan ook te houden aan de regels voor onder andere verkeersbeheersmaatregelen en transparantie.

2.3 Dialoog met Nederlandse marktpartijen

Innovatieve diensten die via het internet geleverd worden kunnen vragen oproepen bij aanbieders van internettoegangsdiensten over de uitleg van de Verordening en BEREC OI Guidelines¹⁵. Een belangrijk onderdeel van het werk dat de ACM doet op het gebied van netneutraliteit is dan ook de dialoog aangaan met marktpartijen over de toepassing van de Verordening op hun dienstverlening. Dit zal de ACM ook komend jaar blijven doen. Daarnaast zal de ACM naar verwachting later dit jaar in gesprek gaan met partijen over de ontwikkelingen binnen de telecomsector en wat de rol van netneutraliteit hierbij is. ACM is voornemens om een workshop over innovatie en open internet te organiseren.

Heeft u een signaal?

Uiteraard blijft de ACM ook in het komende jaar nieuwe signalen over de toepassing van de netneutraliteitsregels bekijken. Iedereen kan signalen over netneutraliteit bij de ACM indienen. Dat kan telefonisch, schriftelijk of via social media. Waar nodig zal de ACM dan actie ondernemen.

[Uw tip of melding doorgeven aan de ACM | ACM.nl](#)

¹⁴ <https://tweakers.net/reviews/10692/met-5g-in-het-vliegtuig-internetten-met-3g-en-4g-lukte-het-niet-nu-wel.html>

¹⁵ [BEREC BoR \(20\) 112](#).